

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Jaroslava Vlašína a soudců Mgr. Radovana Havelce a JUDr. Tomáše Rychlého v právní věci žalobkyně: **D. M.**, zastoupena JUDr. Irenou Strakovou, advokátkou se sídlem Karlovo náměstí 18, Praha 2, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra, Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**, sídlem náměstí Hrdinů 1634/3, Praha 4, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 24. 5. 2019, č. j. 5 A 64/2019 - 38,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II.** Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Včas podanou kasační stížností napadla žalobkyně v záhlaví uvedené usnesení Městského soudu v Praze (dále jen „městský soud“), kterým byla odmítnuta její žaloba proti rozhodnutí žalovaného ze dne 13. 3. 2019, č. j. MV-21455-4/SO-2019. Tímto rozhodnutím bylo zamítnuto odvolání žalobkyně a potvrzeno usnesení Ministerstva vnitra České republiky ze dne 18. 12. 2018, č. j. OAM-18597-8/DP-2018, jímž bylo zastaveno správní řízení o její žádosti o prodloužení doby platnosti povolení dlouhodobého pobytu na území ČR za účelem studia.

[2] Městský soud žalobu odmítl z toho důvodu, že neobsahovala žádný žalobní bod (pravděpodobně pro absenci její 3. strany, kterou žalobkyně, resp. její právní zástupkyně, opomněla vřadit do zásilky), a současně byla předána k poštovní přepravě v poslední den lhůty k podání žaloby, čímž bylo soudu znemožněno postupovat podle § 37 odst. 5 s. ř. s.

[3] Žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) nyní brojí proti rozsudku městského soudu kasační stížností, v níž uplatňuje formálně důvody uvedené v § 103 odst. 1 písm. b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s“).

[4] Konkrétně namítá, že učinila podání žaloby cestou poštovní přepravy dne 23. 4. 2019 ve večerních hodinách (pozn. soudu – stěžovatelka tento den označuje za neděli, nicméně ve skutečnosti se jednalo o úterý), lhůta pro podání žaloby ve smyslu § 40 odst. 3 s. ř. s. tedy byla zachována. Domnívá se, že s ohledem na včasné podání žaloby a následné zjištění soudu, že strana 3 v podání absentuje, nebyl zákonný důvod neaplikovat § 37 odst. 5 s. ř. s. a vyzvat ji k odstranění vad podání. Současně uvádí, že si její právní zástupkyně není uvedeného pochybení (opomenutí vložení strany 3 do zásilky) vědoma, nicméně ji zaujalo odůvodnění napadeného usnesení – konkrétně bod 3, kde městský soud uvádí skutečnosti, které byly v žalobě uvedeny, když přitom opírá odmítnutí žaloby o absenci konkretizace žalobních bodů ve smyslu § 71 odst. 1 písm. d) s. ř. s. Domnívá se také, že městský soud v napadeném usnesení uvádí i skutečnosti obsažené na straně 3 žaloby, která měla v podání absentovat. Je přesvědčena, že postupem městského soudu jí byla upřena procesní práva plynoucí ze soudního řádu správního. Navrhuje proto, aby Nejvyšší správní soud napadené usnesení zrušil a věc vrátil městskému soudu k dalšímu řízení. Současně navrhuje, aby byl kasační stížnosti příznáván odkladný účinek.

[5] Žalovaný se ke kasačním námitkám stěžovatelky nevyjádřil.

[6] Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek v souladu s § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s. vázán rozsahem a důvody, které stěžovatelka uplatnila v kasační stížnosti. Neshledal přitom vady podle § 109 odst. 4 s. ř. s., k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti.

[7] Na tomto místě je nutno připomenout, že je-li kasační stížností napadeno usnesení o odmítnutí žaloby, přicházejí pro stěžovatelku v úvahu z povahy věci pouze kasační důvody podle § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s., spočívající v tvrzené nezákonnosti rozhodnutí o odmítnutí návrhu (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 4. 2005, č. j. 3 Azs 33/2004 – 98, publ. pod č. 625/2005 Sb. NSS). Jak však uvedl Nejvyšší správní soud např. v rozsudku ze dne 17. 2. 2016, č. j. 6 As 2/2015 – 128, nezákonnost rozhodnutí o odmítnutí návrhu ve smyslu § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s. může obecně spočívat i v nepřezkoumatelnosti pro nesrozumitelnost či nedostatek důvodů, popřípadě i v jiné vadě řízení před soudem, mohla-li mít taková vada za následek, že došlo k odmítnutí návrhu a tím i odmítnutí soudní ochrany, ač pro takový postup nebyly splněny podmínky.

[8] Stěžovatelka v kasační stížnosti formálně uplatnila důvody podle § 103 odst. 1 písm. b) a d) s. ř. s., tedy jednak vady řízení spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech nebo je s nimi v rozporu, nebo že při jejím zjišťování byl porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonnost, a pro tuto důvodně vytýkanou vadu soud, který ve věci rozhodoval, napadené rozhodnutí správního orgánu měl zrušit; za takovou vadu řízení se považuje i nepřezkoumatelnost rozhodnutí správního orgánu pro nesrozumitelnost, a jednak nepřezkoumatelnost spočívající v nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů rozhodnutí, popřípadě v jiné vadě řízení před soudem, mohla-li mít taková vada za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé.

[9] Jak vyplývá z výše uvedeného, kasační důvod podle § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. v projednávané věci vůbec nepřipadá v úvahu. Je však nutno podotknout, že stěžovatelka tento důvod v úvodu kasační stížnosti zmiňuje, nicméně jej dále nikterak nespecifikuje. Pokud jde o kasační důvod podle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s., dle obsahu kasační stížnosti stěžovatelka uplatňuje ve smyslu tohoto ustanovení tzv. jinou vadu řízení před soudem, která mohla mít za následek, že došlo k odmítnutí jejího návrhu (žaloby). Tento kasační důvod je pak ve smyslu výše citované judikatury podřaditelný pod kasační důvod uvedený v § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s. Kasační stížnost je tedy projednatelná.

pokračování

[10] Kasační stížnost není důvodná.

[11] Nejvyšší správní soud nejprve konstatuje, že po prostudování spisu městského soudu seznal, že v podané žalobě (č. l. 1 – 3 spisu) skutečně absentuje strana 3, neboť žaloba obsahuje 3 strany očíslované jako 1, 2 a 4. Absence strany 3 je také seznatelná ze samotného textu podání, jehož strana 2 je zakončena neúplnou větou a pokračování textu na straně 4 na tuto neúplnou větu smysluplně nenavazuje.

[12] Dále Nejvyšší správní soud konstatuje, že se ztotožnil se závěrem městského soudu, že žaloba, tak jak byla podána, neobsahuje ani jeden projednatelný žalobní bod ve smyslu § 71 odst. 1 písm. d) s. ř. s.

[13] Rozšířený senát Nejvyššího správního soudu již v rozsudku ze dne 24. 8. 2010, č. j. 4 As 3/2008 – 78, publ. pod č. 2162/2011 Sb. NSS, dospěl k závěru, že „je nutno za žalobní bod považovat každé vyjádření žalobce, z něhož byt i jen v nejbrubších obrysech lze dovodit, že napadené správní rozhodnutí z určitého důvodu považuje za nezákonné. Jinými slovy, náležitost žaloby dle § 71 odst. 1 písm. d) s. ř. s. je splněna, pokud jsou z tvrzení žalobce seznatelné skutkové děje a okolnosti individuálně odlišitelné od jiných ve vztahu ke konkrétnímu případu žalobce, jež žalobce považoval za relevantní k jím domnělé nezákonnosti správního rozhodnutí; právní důvody nezákonnosti (či nicotnosti) napadeného správního rozhodnutí pak musí být tvrzeny alespoň tak, aby soud při aplikaci obecného pravidla, že soud zná právo, mohl dostatečně vymezit, kterým směrem, tj. ve vztahu k jakým právním předpisům bude směřovat jeho přezkum.“

[14] Stěžovatelka v žalobě, pokud jde o její důvody, pouze naprosto obecně uvádí, že byla zkrácena „na svých právech přímo nebo v důsledku porušení svých práv v předcházejícím řízení úkonem správního orgánu (...)“, a dále vyjmenovává ustanovení, která byla podle jejího názoru porušena. I tento výčet ustanovení je však příliš obecný, když stěžovatelka uvádí jednak § 2 odst. 1 zákona č. 500/2004, správního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), „neboť žalovaný nepostupoval v souladu se zákony a ostatními předpisy“, § 3 správního řádu, „neboť žalovaný nezjistil stav věci způsobem, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a v rozsahu, který je nezbytný vzhledem ke konkrétním okolnostem případu“ v souvislosti s § 50 odst. 2 a 3 správního řádu, neboť „správní orgán nezjistil všechny rozhodné okolnosti a nevyšel tak ze spolehlivě zjištěného stavu věci“ a § 52 správního řádu, jelikož „žalovaný neprovedl důkazy, které byly potřebné ke zjištění stavu věci“. Stěžovatelka tedy prakticky pouze vyjmenovala příslušná ustanovení správního řádu a uvedla, co je jejich obsahem, aniž by však jejich porušení jakkoli upřesnila ve vztahu k jejímu případu. Dále pouze popsala skutkový stav svého případu.

[15] Z uvedeného tedy plyne, že stěžovatelka nevymezila žalobní body tak, aby umožnila městskému soudu přezkum napadeného správního rozhodnutí.

[16] Nejvyšší správní soud dále provedl komparaci textu žaloby obsažené ve spise městského soudu a odůvodnění kasační stížností napadeného usnesení a neshledal pravdivým tvrzení stěžovatelky, že by v napadeném usnesení městský soud uváděl i skutečnosti obsažené na straně 3 žaloby, která mu nebyla doručena. Také odůvodnění obsažené konkrétně v bodě 3 usnesení městského soudu, proti kterému se stěžovatelka vymezuje, považuje Nejvyšší správní soud za naprosto odpovídající skutečnostem uvedeným v žalobě (ostatně stejné skutečnosti sumarizuje i zdejší soud v odst. 13 tohoto rozsudku).

[17] Zbývá tedy posoudit otázku, zda byl městský soud povinen stěžovatelku vyzvat k odstranění vad podání (žaloby) ve smyslu § 37 odst. 5 s. ř. s.

[18] Rozšířený senát Nejvyššího správního soudu v rozsudku ze dne 20. 3. 2018, č. j. 3 Azs 66/2017 – 31, publ. pod č. 3733/2018 Sb. NSS, vyslovil tyto právní věty:

„I. Uplatnění alespoň jednoho projednatelného žalobního bodu nepředstavuje podmínku řízení [§ 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s.], ale zvláštní náležitost žaloby proti rozhodnutí správního orgánu ve smyslu § 71 odst. 1 písm. d) uvedeného zákona. Absence takovéto náležitosti se odstraňuje postupem dle § 37 odst. 5 téhož zákona. Soud pro odstranění této vady stanoví lhůtu odpovídající zbývajícím částem lhůty pro podání žaloby.

II. Soud je povinen vyzvat žalobce k doplnění žalobních bodů (§ 37 odst. 5 s. ř. s.) vždy, je-li se zřetelem na konkrétní situaci pravděpodobné, že žalobce bude s to žalobu doplnit včas.

III. Neuplatní-li žalobce ve lhůtě pro podání žaloby proti rozhodnutí správního orgánu alespoň jeden žalobní bod tak, aby jeho žaloba byla projednatelná (§ 71 odst. 2 věta třetí s. ř. s.), soud žalobu odmítne podle § 37 odst. 5 téhož zákona.“

Z uvedeného tedy plyne, že soud je povinen vyzvat žalobce k doplnění žalobních bodů pouze tehdy, je-li ještě se zřetelem na konkrétní situaci pravděpodobné, že žalobce bude s to žalobu včas, tedy ve lhůtě pro podání žaloby, doplnit. Nemá-li naopak soud s ohledem na okolnosti případu povinnost vyzvat žalobce k doplnění žalobních bodů, marným uplynutím lhůty pro podání žaloby se stává vada žaloby spočívající v absenci žalobního bodu neodstranitelnou a soud bez dalšího žalobu odmítne.

[19] V projednávané věci bylo žalobou napadené správní rozhodnutí doručeno stěžovateli do vlastních rukou dne 21. 3. 2019 (viz kopie doručky na č. l. 36 spisu městského soudu). Podle § 172 odst. 1 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, musí být žaloba proti správnímu rozhodnutí v cizineckých věcech podána do 30 dnů od doručení rozhodnutí správního orgánu v posledním stupni; zmeškání této lhůty nelze prominout. V souladu s § 40 odst. 1 s. ř. s. počala lhůta k podání žaloby stěžovatelce plynout dnem 22. 3. 2019 a v souladu s § 40 odst. 2 a 3 s. ř. s. uplynula dne 23. 4. 2019 (na den 22. 4. 2019 připadalo Velikonoční pondělí). Stěžovatelka přitom podala žalobu k poštovní přepravě až dne 23. 4. 2019, tj. v poslední den stanovené lhůty, a žaloba tak byla městskému soudu doručena až dne 25. 4. 2019. Městskému soudu tedy nezbylo, než žalobu, která neobsahovala žádný projednatelný žalobní bod ve smyslu § 71 odst. 1 písm. d) s. ř. s., odmítnout.

[20] Závěrem Nejvyšší správní soud považuje za nezbytné upozornit na skutečnost, že městský soud se dopustil procesního pochybení, když žalobu stěžovatelky odmítl s odkazem na § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s. Jak se totiž podává z výše citovaného rozsudku rozšířeného senátu zdejšího soudu ze dne 20. 3. 2018, uplatnění alespoň jednoho projednatelného žalobního bodu nepředstavuje podmínku řízení ve smyslu § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s., ale zvláštní náležitost žaloby proti rozhodnutí správního orgánu ve smyslu § 71 odst. 1 písm. d) uvedeného zákona, jejíž absence se odstraňuje postupem dle § 37 odst. 5 téhož zákona. Městský soud měl tedy správně žalobu odmítnout podle § 37 odst. 5 s. ř. s., nikoli podle § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s. Nejedná se však o vadu, pro kterou by bylo nutno napadené usnesení zrušit, neboť jeho výroková část ob stojí a další řízení před městským soudem vedené jen pro odstranění této vady by bylo z hlediska procesní ekonomie bezúčelné.

[21] S ohledem na všechny shora uvedené skutečnosti tedy dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že napadené usnesení Městského soudu v Praze je zákonné. Kasační stížnost proto podle § 110 odst. 1, *in fine*, s. ř. s. jako nedůvodnou zamítl.

pokračování

[22] Nejvyšší správní soud nerozhodoval samostatně o návrhu stěžovatelky na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti, protože o tomto mimořádném opravném prostředku bylo rozhodnuto bez zbytečného prodlení po nezbytném poučení účastníků řízení a učinění dalších úkonů nutných pro rozhodnutí ve věci.

[23] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti Nejvyšší správní soud rozhodl podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. za použití § 120 s. ř. s. Stěžovatelka nebyla v řízení o kasační stížnosti úspěšná, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému, jemuž by jinak právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti příslušelo, soud náhradu nákladů řízení nepřiznal, protože mu v řízení o kasační stížnosti žádné náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3 s. ř. s.).

V Brně dne 15. srpna 2019

JUDr. Jaroslav Vlašín
předseda senátu